

Türk
sanayicileri
ve
iş adamları
derneği

görüş

GÖRÜŞ TEMMUZ 1973

Türk Sanayicileri ve İş Adamları Derneği Bültenidir.

Sahibi ve Sorumlu Neşriyat Müdürü:

Türk Sanayicileri ve İş Adamları Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Feyyaz Berker

Yazı İşleri Müdürü: Cem Duna

Basıldığı Yer: Nurtan Matbaası - İstanbul

Adres: Cumhuriyet Cad. Dörtler Ap. 18/2. Elmadağ - İstanbul.

Telefon : 46 24 12

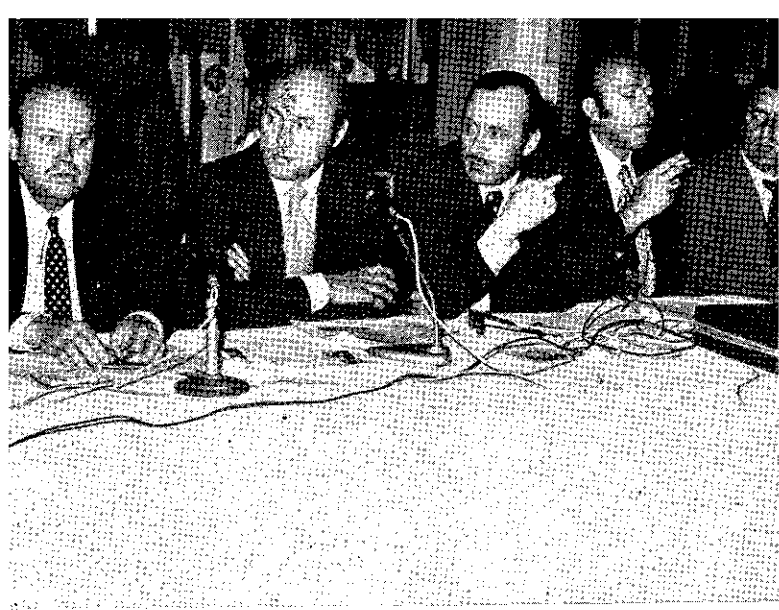
ANKARA

Sanayi Tanıtma Gezisi

Derneğimizin düzenlemekte olduğu Basın Mensuplarına Türk Sanayiini Tanıtma gezileri dizisinden dördüncüsü 24/25 Mayıs günlerinde Ankara bölgesinde yapıldı. Gezi ve sohbet toplantısına basından şu isimler katıldı: Ankara'dan Fahir Ersin (Adalet), Yaşar Aysev, Mustafa Kurşun (Barış), Erdoğan Tokatlı (Halkçı), Oktay Ekşi (Hürriyet), Müfit Duru (Vatan), Ziya Tansu (İka), Önder Sav (Özgür İnsan), Mehmet Ali Kışlalı (Yankı), Atillâ Bartınlıoğlu (7 Gün), Turhan Erker (Toplum), İzzet Aygün (Zafer), Erdoğan Örtülü (THA), İstanbul'dan Sait Nil (AA), Sadun Tanju (Cumhuriyet), Ziya Nebiođlu (Devir), Tekin Güzelbeyođlu (Dünya), Güngör Gökten (Ekonomi Politika), Tuncer Biciođlu, Salim Bayar (Hürriyet), Abdi İpekçi, Orhan Peksayar (Milliyet), Can Kaya İsen (Son Havadis), Tunca Yönder, Hulûsi Turgut (THA), İzmir'den Jerfi Yener (Ege Ekspres), Doç. Dr. İter Akat (Devir), Halûk Cansın, Cemil Devrim (Yeni Asır), Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Sanayi Dairesi Reis Muavini Aslan Sanır, TRT Haber Dairesi yetkilileri Dr. Cemal Aygen, Dođan Kasarođlu, Zeki Sözer, Hüsamettin Çelebi ile Anadolu Ajansından T. Yılmaz Güven, Adnan Aktan'ın büyük ilgi gösterdikleri programda, daha önceki gezilerde de olduğu gibi ilgi çekici kuruluşlar gezilmiş ve samimi görüşmeler yapılmıştır.

İlk gün, gezilen Birinci Beş Yıllık Plan devresinde Türkiye'nin entegre makine imalât fabrikası olarak kurulup işletmeye alınan Türkiye Şeker Fabrikaları AŞ. Ankara Makine Fabrikası tesislerinde 1973 yılı sonuna kadar gerçekleştirilecek 5000 ton ağırlığındaki imalâtın bedelinin 55 milyon TL değerinde olacağı tahmin edilmektedir. Türkiye'de traktör imalâtı ile uğraşan fabrikalardan imalâtındaki yerli muhteva oranının 1974 yılında %64'e varacağı planlanan Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş. gezilen ikinci fabrika oldu; 18 yıldan bugüne kadar 60 milyon S lik döviz tasarrufu sağladığı bildirildi.

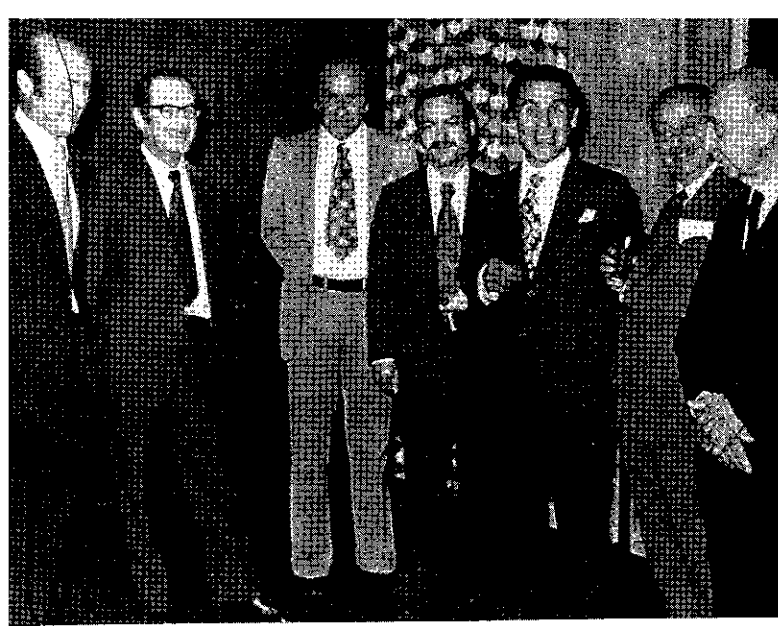

Akşamüstü başlayan ve geç saatlere kadar süren «Almanya'da Çalışan İşçilerin Kurdukları Şirketler» konulu toplantıya Çalışma Bakanı Sayın Ali Naili Erdem ile Ticaret Bakanı Sayın Ahmet Türkel, Devlet Planlama Teşkilâtı, Dışişleri, Sanayi, Maliye, Ticaret, Çalışma Bakanlıkları üst kademe yetkilileri ile gezilen fabrikaların yöneticileri ve Ankara Sanayi Odası Başkanı Sayın Dr. Orhan Işık, Oda yetkilileri yanı sıra bu nedenle İstanbul'dan gelen Derneğimiz Yüksek İstişare Konseyi Başkanı Sayın Vehbi Koç, İstanbul Sanayi Odası Başkanı Sayın Ertuğrul Soysal, Dernek Yönetim Kurulu Üyesi Sayın Orhan Aker, toplantı konusu şirket yöneticileri iştirak ettiler.

Derneğimiz Ekonomik Danışma Kurulu üyesi Prof. Dr. Nevzad Yalçıntaş'ın sunduğu Almanya'daki İşçilerin Kurdukları Şirketler ile ilgili araştırma raporunda da belirtilen, yalnız Almanya'da toplamı 15 milyar TL.sını bulduğu tahmin edilen işçi tasarruflarının bir kısmının yatırım olarak Türkiye'ye gelmesinin, kalkınmanın hızlanmasında ihmal edilemeyecek bir katkıda bulunacağı ve hem de hisseleri bulunan şirketlerde istihdam önceliği verilecek işçilerin yurda döndüklerinde intibaklarının kolaylaşacağı ve gelir sorunlarının çözümünde yardımcı olacağı sohbet toplantısında fikir birliğine varılan konular olarak belirlendi.

İkinci günü kara taşıt araçları, traktör, diesel motorları, takım tezgâhları ve benzeri sanayiler için komponentler imal eden Erkunt Döküm Fabrikası gezildi. Yeni tesisleri ile Türk Sanayinin ihtiyacını ancak karşılayabileceklerini bildiren yetkililer bir bisküi fabrikası tesislerini de komple olarak kurduklarını belirttiler. Kavaklıdere Şarap Fabrikaları üretim konusu itibariyle geziye renk katan bir tesis oldu. Görüşmeler, Şarap tarihi ile başlayıp devam etti. Büyük bağcı devletler sıralamasında 5. olan ülkemizde son senelerde Avrupa'ya 5 milyon litreye varan şarap ihracatı yapıldığı bildirildi. Tesisleri, Erkunt Döküm Sanayii A.Ş.'nce yapılmış bulunan Ülker Fabrikasının pazarlama ve dağıtımını da kendisinin yapıyor olması ilgi çekici hususlardan biri oldu. Ölçü transformatörleri imal eden Emek Elektrik Endüstrisi A.Ş. işçilerini de ortak yapan şirketlere güzel bir örnek teşkil

ediyordu. Derneğimizin, sanayi bilincinin gelişmesi ve gruplar arasındaki diyalogun temini amacıyla düzenlediği geziler ve toplantılar hakkında basınımızca ve ilgili çevrelerce yapılan yoğun eleştirilerin başarı için bir göstergede olduğu kabul edilmesi gereken bir husus olarak belirleniyor. Yaz sezonuna girilmiş olması nedeniyle planlanan Adana gezisi sonbaharda gerçekleştirilecektir.

Sektörel Enflasyon

1962 - 1970

Genellikle enflasyon üzerine yapılan tartışmalar global düzeyde yürütülür ve sektörlerin enflasyon üzerindeki etkilerinden söz edilmez. Burada, 1962-1970 döneminde Türkiye'deki enflasyonun sektörler düzeyinde bir anatomisi çıkarılmıştır. Tablo 1 sektörel hasıla deflatörlerini vermektedir.

TABLO 1

Sektörel G.S. Hasıla Deflatörleri

1962 - 1970 Yıllar	(1961=100)						
	Tarım	Sanayi	İnşaat	Ticaret	Ulaştırma	Malî Kuruluşlar	GSMİ
1962	107.9	102.4	103.3	105.1	102.7	102.5	105.4
1963	115.6	107.9	109.3	107.1	110.0	109.5	112.2
1964	118.9	110.5	111.4	111.1	111.9	113.3	115.0
1965	121.0	112.5	121.5	118.7	113.3	118.3	118.8
1966	129.0	119.1	128.5	125.0	114.2	126.4	125.8
1967	133.0	124.0	135.5	125.3	125.0	134.4	131.6
1968	137.5	124.6	146.0	129.5	132.1	141.2	136.3
1969	145.8	132.2	153.7	136.3	137.7	150.0	143.1
1970	156.2	144.0	163.7	154.2	149.2	161.6	155.9

DPT Millî Gelir İstatistiklerinden hesaplanmıştır. Bu sektörlerdeki enflasyonun artış yüzdeleri de Tablo 2'de verilmiştir.

TABLO 2**Sektörlerde Enflasyon Yüzdeleri**

1962 - 1970

Yıllar	Tarım	Sanayi	İnşaat	Ticaret	Ulaştırma	Malî Kuruluşlar	GSMH
1962	7.9	2.4	3.3	5.1	2.7	2.5	5.4
1963	7.1	5.3	5.5	1.9	6.0	6.0	6.4
1964	2.8	7.6	1.0	3.7	1.7	3.4	2.5
1965	1.7	1.7	0.1	6.8	1.2	4.4	3.2
1966	6.6	5.8	5.7	5.2	0.3	6.7	6.8
1967	3.0	4.1	5.4	1.0	0.3	6.3	4.0
1968	3.3	0.4	7.7	2.5	5.7	5.2	3.5
1969	0.0	6.1	5.3	5.2	4.2	6.3	5.0
1970	7.1	8.8	6.5	13.1	8.3	7.7	8.0
Ortalama	5.0	4.7	5.6	4.9	4.5	5.5	5.0

Tablo 2'den görüleceği gibi artışlarda başı İnşaat Sektörü %5.6'lık bir ortalamaıyla çekmekte, bunu malî kuruluşlar (%5.5), Tarım (%5.0), Ticaret (%4.9) ve Sanayi (%4.7) ile izlemektedir. Bu dönem 1962-1965 ve 1966-1970 olarak ikiye ayrılırsa, İnşaat, Ulaştırma ve Malî Kuruluşların ikinci dönemde hızla artan bir orana sahip oldukları görülmektedir. 1962-1965 arasında artış oranı %4.96 olan İnşaat, sonraki beş yılda %6.12'ye çıkmış, Ulaştırma (%3.07+ %5.59) ve Malî Kuruluşlar (%4.31- %6.49) bunu izlemiştir.

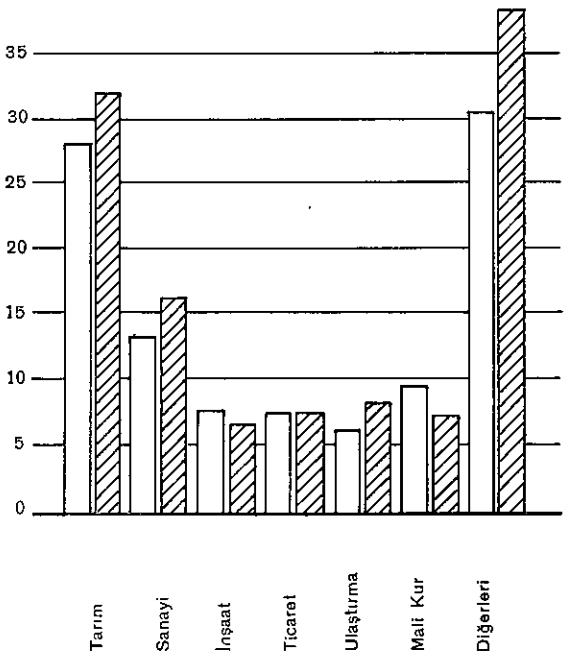
Ancak, sektörlerin enflasyona olan katkıları artış yüzdelerinden farklılık göstermektedir. Cari ve Sabit fiyatlarla hesaplanmış sektör hasılları ve GSMH'yı kullanarak, her sektörün her yıl enflasyona katkısı % olarak hesaplanmış ve sonuçlar Tablo 3'de verilmiştir.

TABLO 3
Sektörlerin Enflasyona Katkıları
(Yüzde olarak)

Yıllar	Tarım	Sanayi	İnşaat	Ticaret	Ulaştırma	Mali Kuruluşlar	Diğerleri
1962	45.1	6.4	3.2	5.4	3.2	3.2	32.5
1963	40.9	11.3	4.5	2.3	6.9	4.5	29.6
1964	31.8	13.6	4.5	9.0	4.5	13.6	23.0
1965	10.7	10.7	14.2	14.2	4.5	14.2	31.5
1966	35.8	13.4	5.9	5.9	1.4	9.0	28.0
1967	17.2	15.5	6.8	3.4	10.2	11.9	35.0
1968	21.4	7.5	16.0	5.3	8.9	10.6	31.7
1969	25.0	25.0	7.5	7.5	6.2	10.0	18.8
1970	18.1	13.9	4.8	9.7	6.2	7.8	39.7
Ortalama	27.5	12.9	7.4	7.0	5.7	9.4	30.0

Yukardaki Tablodan da görüldüğü üzere en çok katkıyı ortalama %27.5 ile Tarım Sektörü yapmıştır. Onu Sanayi (%12.9), Mali Kuruluşlar (%9.4), İnşaat (%7.4) izlemekte ve geri kalanı diğer sektörler arasında paylaşılmaktadır. Yine 1962-1965 ve 1966-1970 dönemlerine ayrılırsa, Tarım Sektörünün katkısının %32.1'den %23.5'a düştüğü ve benzer biçimde Ticaret Sektörünün (%8.0-%6.3) katkısının düştüğü görülmektedir. Buna karşılık, Sanayi Sektörünün katkısı %10.5'dan %15.0'e çıkmış ve aynı eğilim İnşaat (%6.6-%8.2), Ulaştırma (%4.7-%6.5), Mali Kuruluşlar (%8.8-%9.8) sektörlerinde görülmüştür.

Yandaki şekilde, sektörlerin enflasyona katkıları ve GSMH içindeki payları görülmektedir

 GSMH içinde payı
 Enflasyona katkısı

Dernekten...

Haberler - Gelişmeler

Derneğimizin çalışmalarını iki yönlü olarak tanımlamak gerekmektedir. Bir yönü ile Türk Sanayicisi ve İş Adamının görüşlerini dışa yansıtmak ve diğer yönü ile de gene sanayici ve iş adamlarını gelişmelerden ve çeşitli konulardan haberdar etmektir. Böylelikle iş adamlarımızın bilinçlenme ve sosyal sorumluluklarını yüklenme sürecinde Dernek kendi çapında katkıda bulunabilecektir.

Derneğin dışa dönük çalışmaları çeşitli neden ve şekillerde kamu oyuna yansımaktadır. Bunlar hakkında ve Derneğin diğer çalışmaları ile ilgili «GÖRÜŞ» ile iletilen öz bilgilerin yanı sıra, Dernek Yönetimi üyelerine gruplar halinde sohbet yemekleri düzenlemektedir. Böylelikle, üyelerimiz Derneğin çalışmaları ile ilgili ayrıntılı bilgi sahibi olabilmekte ve bu konularda kendi görüş ve dileklerini de belirterek bunların Yönetim Kurulunda ele alınması sağlanmakta ve giderek üyelerle Dernek yönetiminin uyumu güçlenmektedir.

Geçtiğimiz haftalar içerisinde İstanbul'da iki üye grubuna ve İzmir'de bulunan üyelerin tümüne bir yemek düzenlendi. İzmir'deki yemeğin bir özelliği de Yönetim Kurulu üyelerinin çoğunluğunun katılması ile İzmir'li üyelerimizle tanışmaları idi.

Bu yemekli toplantılarda ele alınan çeşitli konularda üyelerin genellikle aynı görüşleri paylaştıkları göze çarpmaktadır. Bunlar arasında TSİAD'ın üyelerine dönük çalışmalarının geliştirilmesi, hür teşebbüs kuruluşları ile işbirliğine hız verilmesi ve Dernek kadrosunun güçlendirilmesi gibi konular yer almaktadır.

Üyelerin yanı sıra, Dernek Yönetim Kurulu, İstanbul Sanayi Odasını ziyaret ederek İstanbul Sanayi Odası Yönetim Kurulu üyeleri ile tanışmış ve çeşitli konularda karşılıklı görüşlerini belirtmişlerdir.

Bu sayımızda Derneğin iç bünyesi ile ilgili bir habere de kısaca değinmek istiyoruz, Kabil'deki Büyükelçiliğimiz elemanlarından Sayın Hasan Tolon Temmuz ayında aramıza katılıyor. Kendisi hakkında gelecek sayımızda daha ayrıntılı bilgi verebileceğiz.

Dernekten İsteyiniz

Derneğimiz kütüphanesi isteyen üyelerimize kısa süreler için kitap verebilmektedir. Bu arada;

- Çevre kirlenmesi konusunda Avrupa Şirketlerinin çalışmaları üzerine «The Ecological Challenge: A New Element in European Corporate Planning»,
- OECD Aylık Ekonomik Göstergeleri,
- Birleşmiş Milletler Aylık İstatistik Bültenleri,

Devlet Planlama Teşkilâtı yayınlarından :

- Sayın Necati Özfirat'ın «Decomposition Principle and Industrial Planning»,
- Sayın Cengiz Sağran'ın «Konjonktür Testi ve Yatırım Anketleri»,
- Sosyal Planlama Dairesi tarafından hazırlanmış «Kalkınmayı Çoklu Değişkenlerle Sometlaştırma Üzerinde Bir Deneme ve Uluslararası Karşılaştırma»,

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu yayınlarından :

- Sayın Doç. Dr. Ali Sait Yüksel'in «Ortak Pazar'ın (AET) Sosyal Düzeni ve Ortak Pazarla İlişkilerimizin Sanayimiz Açısından Sosyal Yapıya Muhtemel Etkileri»

adlı kitaplar da Derneğimiz kütüphanesine gelmiştir.

TEMMUZ 1973

ertesi	2
alı	3
arşamba	4
erşembe	5
uma	6
ertesi	7

ertesi	9
alı	10
arşamba	11
erşembe	12
uma	13
ertesi	14

ertesi	16
alı	17
arşamba	18
erşembe	19
uma	20
ertesi	21

ertesi	23
alı	24
arşamba	25
erşembe	26
uma	27
ertesi	28

ertesi	30
alı	31